

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph. D., v právní věci **žalobce: J.N., nar. „X“, bytem „X“, právně zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem** se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, **proti žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 11. 12. 2014, č.j. KrÚ 78096/2014/ODSH/13,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení předmětu řízení:

Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo podle § 92 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl ze dne 3. 9. 2014, č.j. MěÚ Litomyšl 24486/2014. Žalobce byl rozhodnutím správního orgánu prvního stupně uznán vinným tím, že dne 17. 6. 2014 v 15:37 h. jako řidič motorového vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační značky „X“, v obci Suchá, ve směru do centra obce (ve výroku rozhodnutí uvedeny souřadnice GPS) překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou

obecnou úpravou podle zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) o více jak 40 km/h, když mu byla naměřena nejnižší možná rychlost 93 km/h, po odečtu možné odchylky měřícího zařízení 3 km/h. Uvedeným jednáním žalobce porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, čímž spáchal přestupek podle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobci byla za spáchání uvedeného přestupku podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) a podle § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu, uložena peněžitá pokuta ve výši 6.000 Kč a podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích a podle § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Dále mu byla uložena podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a podle příslušného prováděcího předpisu, povinnost uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“) proti rozhodnutí správního orgánu podle části třetí, hlavy II., dílu 1. s.ř.s.

Žalobní body:

Žalobce namítá, že odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo podáno včas, tudíž měl o něm žalovaný meritorně rozhodnout. Žalovaný chybně stanovil počátek lhůty k podání odvolání, neboť odvoláním naříkané rozhodnutí nebylo doručováno na el. adresu zmocněnce žalobce „X“ v souladu s ustanovením § 19 odst. 3 správního řádu, který o doručování na předmětnou el. adresu požádal podáním ze dne 3.8.2014. Žalobce má za to, že povinnost správního orgánu doručovat na uvedenou el. adresu je dána v ustanovení § 20 odst. 1 správního řádu. Dle žalobce přitom nešlo o případ, kdy by doručování neumožňovala povaha věci. Žalobce má za to, že nebylo možné považovat správní rozhodnutí prvního stupně za doručené, neboť nedošlo k pokusu o doručení na uvedenou el. adresu. Rozhodnutí žalovaného je dle žalobce nepřezkoumatelné, neboť se touto okolností nezabýval. Žalobce tvrdí, že odvolání podal dne 24. 10. 2014, kdy mu byla doručena výzva k odevzdání řidičského průkazu, čím se teprve dozvěděl o vydání rozhodnutí, tedy má za to, že odvolání podal včas.

Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný ve svém vyjádření setrval na vyhodnocení opožděnosti podaného odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalovaný uvedl, že nebylo povinností správního orgánu prvního stupně doručovat na uvedenou el. adresu K.S., zmocněnce žalobce, o níž výslovně prohlásil, že je opatřena zaručeným el. podpisem, neboť se jednalo o adresu opatřenou diakritikou, přičemž je žalovanému ze soudního řízení vedeného u téhož krajského soudu pod sp. zn. 61A 28/2014 známo, že uvedená el. adresa není opatřena zaručeným el. podpisem. **Rovněž uvedl, že je známo jemu i správnímu orgánu prvního stupně, že uplatňování žádosti o doručování na uvedenou el. adresu je procesní strategií uvedené osoby zmocněnce,** přičemž výslovně uvedl konkrétní dotčená správní řízení vedená pod sp. zn. SpKrÚ 75082/2014/ODSH/13, SpKrÚ 65493/2014/ODSH/13, SpKrÚ 75082/2014/ODSH/13).

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

Rozhodné okolnosti ve věci:

Dne 14. 7. 2014 bylo žalobci doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence do vlastních rukou oznámení o zahájení řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání. Dne **29. 7. 2014** bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno podání „*Žádost o doplnění informací k zahájenému správnímu řízení*“, jehož přílohou byla i prostá kopie plné moci ze dne 15. 7. 2014, ze které vyplývá, že žalobce zplnomocnil ke svému zastupování ve věci pana K.S., nar. „X“, trvale bytem „X“. Zmocněnec v podání zároveň požádal o doručování veškerých písemností na e-mailovou adresu „X“, dotčené podání bylo odesláno právě z el. adresy „X“.

Na uvedenou adresu byla zaslána dne 29. 7. 2014 odpověď na požadované informace s výslovnou žádostí o potvrzení přijetí el. podání zaručeným el. podpisem v souladu s ustanovením § 19 odst. 8 správního řádu. **Zmocněnec žalobce však přijetí el. zprávy nepotvrdil, naopak zůstal v tomto ohledu zcela nečinný, a to přesto, že z obsahu správního spisu je zřejmé, že k této el. adrese byl v rozhodné době zřízen el. podpis.** Podáním ze dne **3. 8. 2014** požádal zmocněnec žalobce o zaslání předvolání a veškerých dalších písemností na el. adresu „X“, přičemž tento požadavek vtělil do textu podání pod bod 6 zařazený pod „*Návrhy na doplnění podání*“ o celkovém rozsahu 13 stran a přičemž na závěr podání uvedl adresu svého trvalého pobytu, nikoliv el. adresu pro doručování. Je relevantní podtrhnout, že v podání je výslovně uvedeno: „*V návaznosti na předvolání k výsledku zasahujících policistů žádám správní orgán, Městský úřad Litomyšl a též odvolací správní orgán, Krajský úřad Pardubického kraje, o zaslání předvolání a veškerých dalších písemností na moji elektronickou adresu „X“, kdy tato elektronická adresa je opatřena zaručeným elektronickým podpisem a veškerou doručenou poštu si přebírám v souladu se správním řádem.*“ K ústnímu jednání se zmocněnec žalobce ani žalobce nedostavil, věc byla proto projednána v nepřítomnosti žalobce. Dne 3. 9. 2014 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č.j. MěÚ Litomyšl 24486/2014. Rozhodnutí bylo zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce, když zásilka byla dne 5. 9. 2014 uložena a připravena k vyzvednutí a současně bylo zanecháno poučení o zásilce. Následně dne 17. 9. 2014 byla zásilka vložena do schránky, což je prokázáno doručenkou založenou ve správním spise. Dne 24. 10. 2014 podal žalobce prostřednictvím svého zmocněnce odvolání, v němž tvrdil, že mu rozhodnutí nebylo dosud doručeno. Zmocněnci žalobce byla zaslána na adresu jeho trvalého pobytu výzva k odstranění nedostatku a vady podání, na tu však nereagoval. Ve správním spise je založena plná moc udělená zmocněncem žalobce Ing. M.J. Rozhodnutí žalovaného bylo zmocněnci žalobce doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence, a to tzv. fikcí doručení. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo doručeno v souladu s ustanovením § 24 správního řádu, a to dne 15.9.2014, to znamená, že posledním dnem k podání odvolání ve lhůtě 15 dnů byl den 30.9.2014. Vzhledem k tomu, že odvolání bylo podáno dne 24. 10. 2014 prostřednictvím e-mailu se zaručeným el. podpisem, bylo dle žalovaného podáno zjevně po uplynutí lhůty k podání odvolání.

Posouzení věci krajským soudem:

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.), a to po projednání věci.

Na doručování fyzické osobě ve věci přestupků dopadá právní úprava obsažená ve správním řádu.

Podle ust. § 19 odst. 3 správního řádu, **nevylučuje-li to povaha věci**, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník sdělí, **zejména může-li to přispět k urychlení řízení**. Uvedené ustanovení však nelze vykládat tak, že v případě sdělení požadavku účastníka na doručování písemností na jím udanou el. adresu, je správní orgán bez dalšího povinen takovému požadavku vyhovět. **Tedy, nelze dovodit, že na doručování na el. adresu je právní nárok. (Obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, č.j. 4 As 76/2015-37: „[30] Závěrem je třeba zdůraznit, že samotné doručení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není spojováno s přijetím předmětného e-mailu zmocněnkyní stěžovatele, nýbrž s následným doručením tohoto rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Pokus o doručení prostřednictvím veřejné datové sítě ve smyslu § 19 odst. 8 správního řádu je projevem vstřícnosti veřejné správy a může být účastníku řízení odepřen, vylučuje-li takové doručování zákon nebo povaha věci (srov. § 19 odst. 3 správního řádu). Doručení písemností tímto způsobem je vázáno na součinnost příjemce písemností.“).** Dojde-li správní orgán k závěru, že takový požadavek účastníka řízení k urychlení řízení přispět nemůže, ale je např. motivován snahou účastníka zpomalovat celý proces, bude mu doručovat standardním způsobem (viz Vedral, J., Správní řád, komentář, nakl. BOVA POLYGON Praha, 2006, str. 164).

Jak bylo prokázáno obsahem správního spisu, zmocněnec žalobce v dané věci podáním doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne **29. 7. 2014** požádal o doručování veškerých písemností na e-mailovou adresu „X“, avšak písemnost odeslanou mu téhož dne s výslovnou žádostí o potvrzení přijetí el. podání zaručeným v souladu s ustanovením § 19 odst. 8 správního řádu **nepotvrdil, naopak zůstal v tomto ohledu zcela nečinný**. Ve smyslu ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu, je rozhodnutí doručeno na elektronickou adresu v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Tedy, z uvedeného vyplynuly zjevně pro správní orgán prvního stupně dva důsledky.

Za prvé, v souladu s ustanovením § 19 odst. 8 správního řádu již dále nebyl povinen zasílat jakékoliv další písemnosti na uvedenou el. adresu „X“ (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2014, č.j. 6 As 218/2014-34 /rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz/, ze dne 19. 6. 2015, č.j. 2 As 202/2014-50 a dále rovněž zcela výslovně ve vztahu ke všem typům písemností rozsudek ze dne 13. 8. 2015, č.j. 9 As 60/2015-39 [37]: „*Ustanovení § 19 odst. 8 správního řádu je nutné vykládat tak, že správní orgán je povinen zasílat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnosti řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy tento požádal o doručování písemností na elektronickou adresu.*“).

Za druhé, bylo zcela na místě, pokud pasivitu zmocněnce žalobce, který požadoval zaslání dotazovaných informací obratem, vyhodnotil správní orgán prvního stupně jako jednoznačný signál o tom, že doručování na el. adresu zmocněnce, a to zcela obecně, tedy na jakoukoliv el. adresu velmi pravděpodobně nepovede k urychlení řízení, neboť zmocněnec žalobce i přesto, že jeho el. adresa je opatřena zaručeným el. podpisem a přesto, že sám vyslovil požadavek na zaslání požadovaných informací obratem, nepotvrdil přijetí el. zprávy kvalifikovaným způsobem, tj. potvrzením se zaručeným el. podpisem, ani žádným jiným způsobem. Dožadoval-li se zmocněnec žalobce po této ukázce zjevné absence součinnosti se správním orgánem prvního stupně dne 3. 8. 2014, tedy v krátkém časovém sledu, zasílání dalších veškerých písemností, tentokrát na el. adresu s diakritikou, tj. na el. adresu „X“, pak byl postup správního orgánu prvního stupně, který takové doručování neakceptoval, což jednoznačně vyplývá z jeho dalšího doručování výhradně na adresu trvalého pobytu zmocněnce prostřednictvím držitele poštovní licence, v souladu ustanovením § 19 odst. 3 správního řádu, z něž v žádném případě nelze dovodit povinnost správního orgánu doručovat na el. adresu, nýbrž aplikace tohoto dobrodiní ze strany správního orgánu je podmíněna právě tím, že takový postup povede k urychlení řízení. V dané věci měl však správní orgán prvního stupně zcela jednoznačnou indicii, že by takový postup k urychlení správního řízení velmi pravděpodobně nevedl. Krajský soud znovu odkazuje na shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, č.j. 4 As 76/2015-37, z něž jednoznačně vyplývá, že doručování na el. adresu je projevem vstřícnosti správního orgánu, nikoliv jeho povinností.

Vzhledem k individuálním okolnostem dané věci, tedy ke zmíněné negativní zkušenosti s osobou zmocněnce ve vztahu k potvrzení přijaté písemnosti zasláné na el. adresu a s ohledem na způsob, jakým byla uplatněna žádost o doručování na el. adresu „X“ a rovněž s ohledem na zkušenost žalovaného a nepochybně také správního orgánu prvního stupně, jak se jednoznačně podává z vyjádření žalovaného k žalobě, s problematickým doručováním na el. adresu opatřenou diakritikou a rovněž s ohledem na jejich znalost opakovaného uplatňování obdobných procesních strategií osobou zmocněnce žalobce v jiných řízeních ve věcech přestupků jiných obviněných, jak bude postupně rozvedeno níže, vyhodnocuje krajský soud postup správního orgánu prvního stupně při doručování rozhodnutí a zejména pak žalovaného, který vyhodnotil podání odvolání, neboť lhůtu k jeho podání odvíjel od doručení napadeného rozhodnutí zmocněnci žalobce prostřednictvím držitele poštovní licence, a to tzv. fikcí, jako zcela v souladu se zákonem. Jestliže tedy žalobce tvrdí, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, pak takový závěr krajský soud nesdílí, neboť z odůvodnění rozhodnutí je dostatečně zřejmé, že žalovaný plně akceptoval způsob doručování zvolený správním orgánem prvního stupně, když od fikce doručení odvíjel běh lhůty k podání odvolání a uzavřel, že odvolání bylo podáno opožděně. V podaném odvolání žalobce toliko sporoval obecně doručení jemu či jeho zmocněnci, čímž se žalovaný dostatečně zabýval. Žalobce neučinil konkrétní odvolací námitku v tom smyslu, že by byl správní orgán prvního stupně povinen doručovat na některou z jím uvedených el. adres. Žalovaný se tudíž explicitně touto okolností nemusel zabývat, když přitom z jeho akceptace způsobu doručování správním orgánem prvního stupně jednoznačně vyplynulo, že má za to, že správnímu orgánu prvního stupně povinnost doručit svoje rozhodnutí na některou z el. adres zmocněnce žalobce nevznikla, jak ostatně uvedl ve vyjádření k žalobě. Jak vyplývá z nálezů Ústavního soudu (viz např. odstavec 24. nálezu 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08), **požadavky kladené na orgány**

veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

Pokud jde o zmíněný **způsob uplatnění v pořadí druhé el. adresy**, na níž mělo být doručováno, lze připomenout, že byla uplatněna pouze 5 dní po podání žádosti o doručování na el. adresu „X“, a to takovým způsobem, že byla skryta v textu podání o rozsahu 13 stran. Takové počínání ze strany zmocněnce žalobce nepovažuje krajský soud za řádné uplatnění procesního práva, nýbrž za záměrné vytváření nepřehledné situace v doručování, čehož pokračováním bylo následné předložení plné moci udělené substitutovi zmocněnce žalobce Ing. M.J. k zastupování v plném rozsahu. Je vhodné připomenout, že zmocněnec žalobce sám odesílá zprávy toliko z el. adresy „X“. Byť se v obecné rovině krajský soud ztotožňuje s právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č.j. 9 As 60/2015-42 [34], podle kterého je správní orgán povinen sdělit účastníku řízení, že mu nebude na jím uvedenou el. adresu doručovat a z jakých důvodů, má krajský soud za to, že na daný případ tento právní názor nedoléhá, a to právě z toho důvodu, že je opřen o zásadu součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami zakotvenou v ustanovení § 4 odst. 3, 4 správního řádu, tedy jeho cílem je šetřit procesní práva účastníků řízení a umožnit jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy. **Avšak v daném případě, jak je rozvedeno níže, se nejednalo o řádné uplatnění procesního práva žalobce prostřednictvím jeho zmocněnce, nýbrž o zneužití procesního práva ve snaze znepréhlednit procesní situaci, proto takový postup žalobce nepožívá právní ochrany a nemůže na straně správního orgánu založit povinnost součinnosti dovozovanou z ustanovení § 4 odst. 3, 4 správního řádu.**

Již Nejvyšší správní soud obdobnou procesní situaci vyvolanou týmž zmocněncem, tj. K.S., posuzoval a nepřiznal takovému procesnímu postupu právní ochranu, přičemž v rozsudku ze dne 27. 4. 2015, č.j. 8 As 55/2015-26 [32] výslovně uvedl: *„Nad rámec výše uvedeného je třeba dodat, že Nejvyšší správní soud nemohl v projednávané věci přehlédnout, že výše již opakovaně označenou elektronickou adresu pro doručování obsahující diakritická znaménka stěžovatel, resp. jeho zástupce, v rámci svých podání za doručovací adresu výslovně nikde neoznačil a neuvedl ji ani nikde v záhlaví svých podání. Požadavek na doručování na tuto adresu zmínil stěžovatel pouze v rámci textu svého obsáhlého podání, a to navíc „ukrytou“ v části týkající se důkazů navrhaných pro správní řízení. Naopak adresu trvalého pobytu, na kterou mu bylo rozhodnutí žalovaného nakonec doručeno, uvedl v záhlaví svých podání adresovaných správnímu orgánu I. stupně i žalovanému. Stejně tak lze upozornit na to, že dané rozhodnutí mu bylo doručeno i na elektronickou adresu, kterou v plné moci předložené správnímu orgánu I. stupně taktéž označuje za adresu doručovací. Výše uvedené pak nutně vede Nejvyšší správní soud k závěru, že obdobně jako ve věcech vedených u zdejšího soudu [viz např. rozhodnutí ze dne 19. 8. 2015, č.j. 3 As 139/2014-29, ze dne 3. 7. 2014, č.j. 9 As 162/2014-31 nebo ze dne 3. 7. 2014, č.j. 9 As 144/2014-53 (byť se změněnou „procesní taktikou“)] představuje popsané využití elektronické adresy pro doručování s využitím diakritických znamének i v tomto případě předem promyšlený procesní postup, který má za cíl komplikovat a protahovat správní řízení, resp. generovat v rámci řízení problémové situace, jež mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k formálním pochybením správních orgánů, a dosáhnout tak v*

důsledku toho prekluze odpovědnosti za přestupek (srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015-37). Takový postup nelze akceptovat a poskytovat mu soudní ochranu. Krajský soud je přesvědčen, že uvedený právní názor plně dopadá na skutkové okolnosti projednávané věci, tedy neshledal důvod se od něj odklonit.

Popsanému procesnímu postupu zmocněnce žalobce, kdy tento uplatnil žádost o doručování na el. adresu s diakritikou, ale zejména zcela skrytě v rozsáhlém textu 13 stran, aniž by ji zopakoval v záhlaví či na závěr podání, ač na těchto místech uvedl adresu svého trvalého pobytu, přičemž v plné moci doložené jen několik málo dní před tímto podáním uplatnil jinou el. adresu pro doručování a dále následně přeložil ještě plnou moc pro svého substituta, nelze pro jeho obstrukční povahu přiznat právní ochranu. Vyhodnocení jednoznačných skutkových okolností procesního postupu zmocněnce žalobce jako obstrukčního postupu s cílem dosáhnout znepráhlednění adres pro doručování prekluze lhůty pro projednání přestupku (rozhodnutí odvolacího správního orgánu přitom v dané lhůtě jednoho roku podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích musí být účastníku řízení, příp. jeho zástupci řádně doručeno, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2010, č.j. 5 As 60/2009-163) je podpořeno znalostí nejen žalovaného, ale rovněž krajského soudu (např. sp. zn.: 61A 13/2015, 61A 5/2015, 52A 6/2015) a rovněž Nejvyššího správního soudu, jak právě uvedeno shora, o obdobných procesních strategiích používaných uvedeným zmocněncem. V zásadě shodný scénář uvedených věcí spočívá právě v tom, že zmocněnec přestupce uplatní v průběhu správního řízení požadavek na doručování písemností na jím udanou el. adresu, převzetí resp. doručení písemností ovšem dle ust. § 19 odst. 8 správního řádu následně nepotvrdí, případně zkomplikuje procesní situaci udáním další el. adresy. Písemnost je doručována prostřednictvím držitele poštovní licence na adresu trvalého pobytu, vhozena do schránky a doručena fikcí, neboť zásilky zmocněnec nepřebírá. Žalobce pak v žalobě prostřednictvím stejného právního zástupce zpochybňuje řádnost doručování, ať již rozhodnutí správního orgánu prvního stupně či žalovaného.

Nadepsanému krajskému soudu je z jeho rozhodovací činnosti dále známo, a to konkrétně z věci sp. zn. 61A 28/2014 (*Prověření služby CA PostSignum* ze dne 8.1.215), že pro uvedenou el. adresu „X“, nebyl do dne 8. 4. 2015 vydán komerční ani kvalifikovaný certifikát u České pošty, s.p., Certifikační autority PostSignum, když v této věci žalobce zastupovaný týmě právním zástupcem (Mgr. Jaroslav Topol) uvedl jako poskytovatele služby výslovně PostSignum (v žalobě ve sp. zn. 61A 28/2014 /rovněž ve sp. zn. 61A 3/2015/ je uvedeno: „*Na této adrese má rovněž zřízený důvěryhodný elektronický podpis, vydaný certifikační autoritou PostSignum /ověřitelné u České pošty, s.p./*“). Předpoklad, že by zmocněnec žalobce potvrdil přijetí zprávy z el. adresy „X“ tak byl vyvrácen, tedy ani v případě akceptace takové el. adresy žalovaným by na ní nemohlo být žalované rozhodnutí doručeno v souladu se správním řádem, neboť by doručení zprávy na uvedenou el. adresu nemohlo být potvrzeno zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem podle § 19 odst. 8 správního řádu. **Jestliže by doručování rozhodnutí správního orgánu prvního stupně na uvedenou el. adresu „X“ nemohlo být úspěšné pro nedostatek zaručeného elektronického podpisu, pak je zcela jasné, že okolnost spočívající v tom, že správní orgán svoje rozhodnutí na tuto el. adresu neodeslal, nemohla mít vliv na posouzení řádnosti doručení rozhodnutí prostřednictvím držitele poštovní licence a tedy na posouzení opožděnosti odvolání.** Jen na okraj krajský soud poznamenává, že žalobce neuplatnil tvrzení, že by snad doručení na uvedenou el. adresu bylo potvrzeno zprávou z jiné el. adresy opatřené zaručeným elektronickým podpisem. Pokud by snad chtěl žalobce namítat,

ač tak v žalobě neučinil, že by doručenou písemnost býval potvrdil z el. adresy „X“ opatřenou zaručeným el. podpisem, tak lze jistě konstatovat, že takový postup by přinejmenším v tomto konkrétním případě nemohl vést k urychlení řízení, zejména, když zmocněnec žalobce písemnost doručenou právě na posledně uvedenou el. adresu v řízení před správním orgánem prvního stupně nepotvrdil, ačkoliv k tomu byl výslovně vyzván. Naopak v daném případě by akceptace takového případného postupu přispěla k dalšímu znepráhlednění adres pro doručování, což by bylo v příkrém rozporu se zásadou rychlosti řízení, jak vyplývá z ustanovení § 6 odst. 1 správního řádu.

Na základě uvedených skutkových okolností této konkrétní věci a na základě znalosti krajského soudu o opětovném vystupování zmocněnce žalobce s obdobnou procesní strategií a podpůrně na základě shora uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu,¹ dospěl krajský soud k závěru, že **postup zmocněnce žalobce v průběhu správního řízení, kdy tento opakovaně předložil různé el. adresy pro doručení, přičemž tak v druhém z případů učinil tak, že el. adresu uvedl „skrytě“ v textu rozsáhlého podání, nikoliv v úvodu či závěru podání, byl cíleným postupem ve snaze znepráhlednit adresy pro doručování a zvýšit pravděpodobnost chybného postupu dotčených správních orgánů, což by ve svém důsledku mohlo vyústit v zánik odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí doby jednoho roku určené zákonodárcem k projednání přestupku podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Takový procesní postup je však nikoliv výkonem práva, nýbrž zneužíváním procesních právních institutů, které nemůže požívat právní ochrany, a to již proto, že ve svém důsledku poškozují zájem společnosti na řádném postihu protiprávního jednání. K pojetí zneužití práva krajský soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. Afs 107/2004 – 48 ze dne 10. 11. 2005: *„Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady lex specialis derogat legi generali vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: Teorie práva. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“* Tak, jako nikdo nemůže mít prospěch ze svého protiprávního jednání, nemůže mít nikdo v demokratickém právním státě prospěch ani z jednání právní řád úmyslně obcházejícího či právní řád zneužívajícího (shodně srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 7. 2015, sp. zn. II. ÚS 3231/14). Protiprávním jednáním se práva domoci nelze (*ex iniuria ius non oritur*). Právní názor, že zneužívání procesních institutů nemůže požívat právní ochrany, je zcela jednoznačný rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č.j. 5As 44/2007-93: *„Ve svých důsledcích by se tento základní vzorec právních vztahů jevil jako zcela neefektivní, pakliže by v praxi bylo připuštěno zneužívání procesních institutů k obcházení a k cíleným obstrukcím, v konečném výsledku znemožňujícím faktické působení práva.“*²**

¹Krajský soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č.j. 9 As 34/2015- 25 [23], podle kterého je procesní postup téhož zmocněnce v jiné věci ve vztahu k jinému účastníku řízení relevantní pro posouzení tohoto, zda se při zastupování žalobce jedná o řádný výkon práva, či nikoliv: *„Právě širší kontext jednání zmocněnce totiž může prokázat případné obstrukční či zneužívající jednání a odlišit tak náhodné podání písemnosti k poštovní přepravě v cizině od cílené procesní strategie.“*

²Obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č.j. 1 As 83/2013- 60 [28, 29], ze dne 31.7.2015, č.j. 8 As 180/2014-45, přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2005, č.j. 2 Afs 202/2004.

Krajský soud proto uzavřel, že požadavek žalobce na doručení na el. adresu „X“ obsažený v podání ze dne 3. 8. 2014 nebyl ze strany zmocněnce žalobce řádným výkonem práva, nýbrž obstrukcí ze strany zmocněnce žalobce s cílem znepráhlednit správní řízení, které nepožívá právní ochrany, nota bene, jedná-li se o žádost o doručování na adresu s použitím diakritiky, když již Nejvyšší správní soud se v této souvislosti pozastavil nad obdobným postupem, a to v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015-26 [29]³: „Nelze ostatně nevyjádřit podiv nad tím, že elektronickou adresu obsahující diakritická znaménka zvolila právě osoba vystupující v řízení před správními orgány jako zástupce účastníků, u níž se předpokládá, že jí budou doručovány písemnosti ze strany různých správních orgánů, jejichž úroveň technické vybavenosti a dostupnost moderních technologií či programů může být často zcela odlišná.“

Jestliže se tedy správní orgán prvního stupně nebyl povinen pokusit o doručení svého rozhodnutí na uvedenou el. adresu „X“, **nemohlo se jednat o vadu řízení a jestliže** doručil svoje rozhodnutí zmocněnci žalobce na adresu jeho trvalého pobytu prostřednictvím provozovatele poštovní služby, pak takový postup byl v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 správního řádu, podle kterého, jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Odvoláním napadené rozhodnutí bylo doručeno zmocněnci žalobce K.S. na adresu jeho trvalého pobytu tzv. fikcí doručení, tj. desátým dnem po dni uložení (5. 9. 2014), tj. dnem 15. 9. 2014. Podle § 83 odst. 1 správního řádu, odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, to znamená, že posledním dnem k podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byl den 30. 9. 2014 (úterý). Vzhledem k tomu, že odvolání bylo podáno dne 24. 10. 2014 prostřednictvím e-mailu se zaručeným el. podpisem, bylo podáno zjevně po uplynutí lhůty k podání odvolání.

Ze shora uvedených důvodů shledal krajský soud žalobu zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Náklady řízení:

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o zásadu úspěchu ve věci zakotvenou v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

³Obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2015, č.j. 2 As 102/2015-26.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 27. října 2015

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová